

Reportatge

ANTONI RIBAS TUR

Més intrigues vaticanes de final inesperat, que dirien els Manel? I si no calgués anar a buscar les històries tan lluny? Sense desmerèixer un bon llibre, els museus permeten als visitants conèixer la història de primera mà, participar i compartir els relats que comencen davant una obra d'art o d'un objecte patrimonial. Què va sentir Miró quan va arribar per primera vegada a Mont-roig del Camp? Com vivia un alt mandatari de l'antiga Tàrraco? Quants artistes internacionals es van refugiar a Tossa de Mar durant els anys trenta? Quines arts de pesca es fan servir per capturar els calamars? Com era Dalí abans de convertir-se en el geni surrealista conegut arreu del món? Quantes famílies va separar el llarg camí de l'exili? Com si fos un joc de pistes, a partir dels museus que es troben al llarg de la costa catalana –i també a partir dels de terra endins, però aquests mesos la calor mana– es poden crear nombrosos recorreguts i escriure innumbrables històries. Es pot començar per la vil·la romana dels Munts i acabar al Museu Memorial de l'Exili, a la Jonquera, en ple segle XX.

Els amors de Chanel

Una altra ruta possible permet una trobada, fora de Barcelona, amb quatre creadors que tenen una forta presència a la Ciutat Comtal: Gaudí, al centre d'interpretació de la seva obra a Reus; Domènech i Montaner, a la casa museu de Canet de Mar; Miró, al centre de Mont-roig del Camp, i Picasso, a la Fundació Palau. S'hi afegeixen la Fundació Pau Casals i la d'Apel·les Fenosa, dos centres dedicats a artistes de primera línia que no estan a una gran ciutat. Aquests museus són gairebé com una novel·la per descobrir. L'exposició temporal que es pot veure aquests mesos a la fundació de Fenosa treu a la llum el romanç que va viure amb Coco Chanel.

I el que fa encara més interessants aquests centres és que, a més de les obres d'aquestes figures, donen a conèixer l'altre patrimoni on es troben.*

Museus al mar

Alternatives culturals per als dies de mal temps i per als estiuejants al·lèrgics al bronzejador

EL BRESSOL D'UN ARQUITECTE I UN ARTISTA GENIALS

- Centre Miró
- Gaudí Centre

Si el temps no acompanya, o si a les platges de Salou i Cambrils hi ha meduses, és ben segur que dos creadors genials com Miró i Gaudí li faran passar una bona estona. El centre d'interpretació dedicat a Gaudí a Reus no només permet endinsar-se en el seu univers creatiu sinó conèixer la ruta modernista de Reus. I a l'espera que la masia de Miró obri les portes com a museu i que la seva cèlebre rèplica pintada arribi a la Fundació Miró de Barcelona a la tardor, el Centre Miró de Mont-roig del Camp exposa els paisatges que el van captivar.

LA VIL·LA DE VALERIOS AVITUS I FAUSTINA, LA SEVA ESPOSA

- Vil·la romana dels Munts
- Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

El que va assolir la vil·la romana dels Munts, a Altafulla, no va ser l'esclat de cap bombolla immobiliària ni cap crisi, sinó un incendi. Construïda el segle I dC, bona part de les seves dependències es van cremar l'any 265. Tot i que va ser reconstruïda, no va recuperar l'esplendor i finalment va ser abandonada cap als segles VI i VII. Després de visitar-ne les restes, entre les quals destaquen les termes privades més grans conservades a Catalunya, es pot completar la visita al Museu Nacional Arqueològic de Tarragona. Allà s'hi guarden tresors com ara els objectes trobats a la vil·la romana dels Munts durant les diferents campanyes arqueològiques que s'hi han portat a terme.

SALVADOR DALÍ I EL TERRIBLE SEGLE DE LES GUERRES

- Museu de Cadaqués
- Casa-Museu Salvador Dalí
- Museu Memorial de l'Exili

Doble dalinià a Cadaqués: fins al 15 d'octubre el Museu de Cadaqués s'endinsa en el període de formació de l'artista amb una exposició temporal que treu a la llum cinquanta obres inèdites, la llavor del geni que va desplegar tota la seva exuberància a la casa-museu de Portlligat. A la Jonquera, el Museu Memorial de l'Exili evoca la marca de les guerres del segle de Dalí.

MENJAR, LLEGIR I MIRAR ART: PLAERS PER A TOTS ELS SENTITS

- Museu de la Pesca
- Fundació Josep Pla
- Can Mario i Palau Solterra

Després d'un bon tiberi és de justícia homenatjar els pescadors que ens acosten el peix a la taula. Amb les seves col·leccions històriques, el Museu de la Pesca de Palamós recorda l'èpica d'aquest l'ofici. Per als que prefereixen llegir, a Palafrugell la Fundació Josep Pla rastreja els vincles de Pla amb periodistes gironins del seu temps. I per als bojos de l'art, Can Mario i el Palau Solterra, els centres d'escultura i fotografia de la Fundació Vila Casas a Palafrugell i Torroella, són dos clàssics.

TOSSA DE MAR: "EL PARADÍS BLAU" DE MARC CHAGALL

- Museu de Tossa de Mar

"El paradís blau". Així va anomenar a Tossa de Mar l'artista francès Marc Chagall quan s'hi va refugiar els anys 1933 i 1934. Com a testimoni de la seva estada a la localitat, el Museu de Tossa conserva la pintura *El violinista celest*. I no va ser l'únic artista estranger que hi va residir. Al mateix museu també hi són representats, entre d'altres, André Masson, Jean Metzinger i Olga Sacharoff. Dels artistes catalans destaquen Ricard Canals, Enric Casanovas, Manolo Hugué, Josep Clarà, Joaquim Sunyer i Josep Maria de Togores.

DE CALDES D'ESTRAC A SANT POL DE MAR

- Fundació Palau
- Casa-Museu Domènech i Montaner
- Museu de Pintura de Sant Pol de Mar

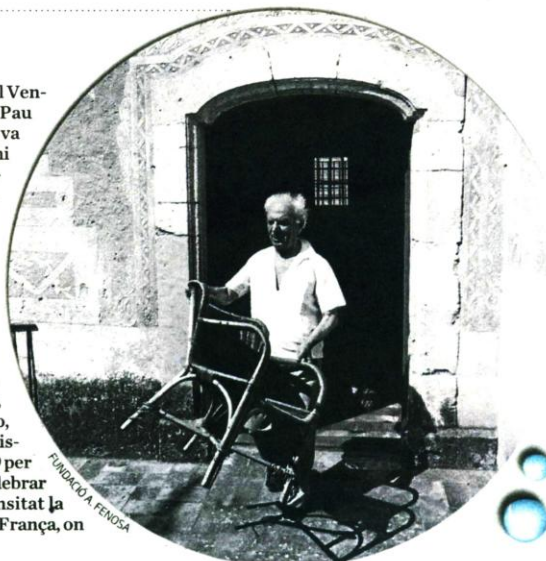
La Casa-Museu Lluís Domènech i Montaner, a Canet de Mar, pot ser un bon lloc per contagiar-se de la vida tranquil·la que hi feia l'arquitecte després d'haver visitat el triumvirat que governa la Fundació Palau: Josep Palau i Oller, el pare de Josep Palau i Fabre; el mateix poeta, i Picasso. Però no hi ha temps per adormir-se. L'antiga residència de Domènech i Montaner és una de les quatre obres que va construir a Canet. I al Museu de Pintura de Sant Pol de Mar s'hi poden veure artistes catalans consagrats i d'altres artistes locals.

EL VENDRELL: EL PATRIMONI VENÇ L'EXILI

- Fundació Pau Casals
- Fundació Apel·les Fenosa

Les muses van ser generoses amb el Vendrell: a l'antiga casa d'estiueig de Pau Casals a Sant Salvador, on també va viure fins que es va exiliar el 1939, hi ha el seu patrimoni artístic i documental i un conjunt significatiu d'objectes personals. I passant de la música a les arts plàstiques, l'antiga residència de l'escultor Apel·les Fenosa (Barcelona, 1899 - París, 1988) acull una àmplia mostra dels seus treballs i, fins al 30 de setembre, explora la relació que l'artista va tenir amb Coco Chanel a través d'una exposició temporal. Instal·lat el 1921 a París, Fenosa va rebre el suport de Picasso, que va ser el seu primer col·leccionista. Va tornar a Barcelona l'any 1929 per preparar una exposició que es va celebrar a la Sala Parés. Va viure amb intensitat la Guerra Civil. El 1939 es va exiliar a França, on va romandre fins a la seva mort.

SITGES: DEL CAU FERRAT A L'ART CONTEMPORANI INTERNACIONAL

- Fundació Stämpfli
- Biblioteca-Museu Víctor Balaguer
- Museu Cau Ferrat
- Museu Maricel
- Museu Romàntic

A l'abril el col·leccionista suís Peter Stämpfli va inaugurar, a l'antic mercat del peix, la fundació d'art contemporani que porta el seu nom, un salt cap al segle XXI per a la suggerent nòmina de museus de què ja disposava Sitges. La Biblioteca-Museu Víctor Balaguer també té un fons significatiu d'art contemporani. I diuen que a les nits al Cau Ferrat s'hi sent el soroll de festa de Santiago Rusiñol i dels seus camarades modernistes.